

In den beginne ...

K. van Vliet

Heel de dag is mijn buurman bezig geweest. Een nieuwe schuur! Timmeren, zagen, metselen. Maar nu, ietwat uitgeput, zit hij in mijn tuin. Pilsje onder handbereik en veel gespreksstof over hoe alles gaat worden.

En dan, zomaar ineens, stokt het gesprek. Waarom? Ik volg de blik van buur naar mijn muur, maar ik zie niets. Wat haperend zijn stem: "op jouw muur groeit onkruid!" Nu ontdek ik de schrik. De bovenkant volledig begroeid met mos (mijn trots!). Muurmos (*Tortula muralis*) en juist nu volop kapselend.

Enige dagen later. Er wordt gebeld. Buurman wil wat lenen. Op tafel staat de binoculair en zoals het altijd gaat de vraag: "mag ik eens kijken?". Tja, waarom ik het deed, nog weet ik het niet, maar even later lag er een mooi plukje *Tortula* onder de lens. En toen gebeurde het wonder. Ingeleid door een forse krachtterm staarde een volkomen verbouwereerd gezicht me aan: "het leeft! Buurman, het leeft!"

Onder invloed van de lampwarmte opende zich het peristoom. Ruimschoots voldoende om het woord 'onkruid' voorgoed uit te bannen.

Behalve steeds vaker 'even kijken' kwamen de vragen:

"Hoe komt het op jouw muur?"

"Kan dat bij mij ook?"

"Zijn er nog meer mossen die op muren groeien?"

"Waarom deze hier wel en die andere niet?"

Bovendien werd alles uitvoerig doorverteld aan vrouw en familie, waarbij de eerste

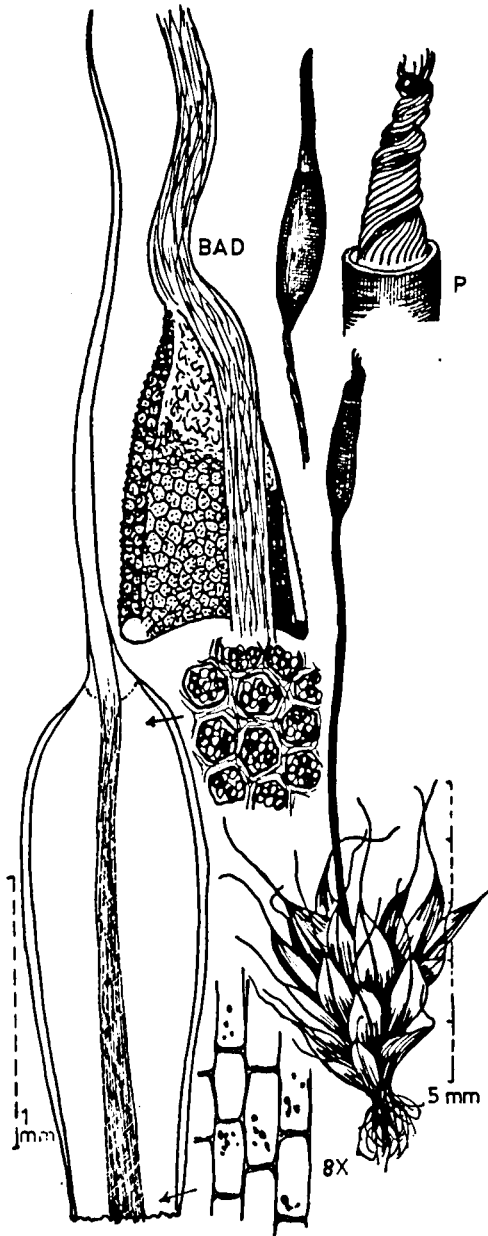
maar eens voorzichtig kwam informeren of het kwaad kon. Mijn diagnose dat hij leed aan een milde vorm van muscicitis stelde haar wat gerust. Wel schrok ze toen ik hardop dacht, dat het misschien besmettelijk zou kunnen zijn.

Daarna hebben we nog vaak naar *Tortula* gekeken. Ons verwonderd over het feit, dat het veelal begint te groeien op cement tussen baksteen, vaak het baksteen zelf niet overgroeit, zowel op boven- als zijkant groeit, nooit tussen straattegels en nog zo wat gemijmerd over steensoorten, cement en asbest. Peristoomtanden hebben we tientallen malen geteld en altijd weer 32 tanden en nooit begrepen waar die fantastische kleuren toe dienen. De muur bezocht tijdens droogte, nattigheid, kou en warmte. "Hoe ziet *Tortula* er nu uit?" Wat betekenen bladvorm, uitredende nerf, celvormen? Werken ze samen in al deze processen?

Tenslotte vroegen we ons af wat er zoal nog meer op de muur groeit. Onderaan bleek de gehele rand begroeid met Gewoon dikkopmos (*Brachythecium rutabulum*).

Buurman: "waarom?"

Ik: "Tja ..."

Figuur 1
***Tortula muralis*, Muurmos (tekening J. Landwehr).**